

चिन्तयामास पापात्मा मनसा पन्नगाधमः । दृष्टं यदि मया विप्रः पार्थिवं जीवयिष्यति । १८८५
 तच्चकः संहतविषो लोके यास्यति हास्यतां । विचिन्त्यैवं कृता तेन ध्रुवं तुष्टिर्दिजस्य वै ।
 भविष्यति ह्युपायेन यस्य दास्यामि यातनां । एकन्तु श्रोतुमिहामि तदुक्तं निर्जने वने ।
 संवादं पन्नगेन्द्रस्य काश्यपस्य वचस्तथा । श्रुतवान् दृष्ट्वांश्चापि भवतां कथमागतं । श्रुत्वा तस्य विधास्येऽहं पन्नगान्तकरींमतिं ।
 ॥ मन्त्रिणञ्जुः ॥ शृणुराजन्यथाऽस्माकं येन तत्कथितं पुरा । समागतं दिजेन्द्रस्य पन्नगेन्द्रस्य चाध्वनि ।
 तस्मिन् वृत्ते नरः कश्चिदिन्धनार्थाय पार्थिव । विचिन्त्यैवमारूढः शुष्कशाखा वनस्यतौ । १९००
 न बुध्येतामुभौ तौ च नगस्य पन्नगदिजौ । सह तेनैव वृत्तेण भस्मीभूतोऽभवन्नृप ।
 दिजप्रभावाद्राजेन्द्र व्यजीवत्स वनस्यतिः । तेनागम्य दिजश्रेष्ठपुंसाऽस्मासु निवेदितं ।
 यथावृत्तन्तु तत्सर्वं तच्चकस्य दिजस्य च । एतत्ते कथितं राजन् यथा दृष्टं श्रुतञ्च यत् । श्रुत्वा च नृपशार्दूल विधत्स्व
 यदनन्तरं ।

॥ सूत उवाच ॥ मन्त्रिणान्तु वचः श्रुत्वा स राजा जनमेजयः । पर्यतप्यत दुःखार्जः प्रत्यपिषत्करं करे ।
 निःश्वासमुष्णमसकृद्दीर्घं राजीवलोचनः । मुमोचाश्रूणि च तदा नेत्राभ्यां प्ररुदन्नृपः । १९०५
 दुर्धरं वास्यमुत्सृज्य स्पृष्ट्वा चापो यथाविधि । मुहूर्त्तमिव च ध्यात्वा निश्चित्य मनसा नृपः ।
 अमर्षीमन्त्रिणः सर्वानिदं वचनमब्रवीत् । जनमेजय उवाच । श्रुत्वैतद्भवतां वाक्यं पितुर्मे स्वर्गतिं प्रति ।
 निश्चितेयं मम मतिर्या च तां मे निबोधत । अनन्तरञ्च मन्येऽहं तच्चकाय दुरात्मने ।
 प्रतिकर्त्तव्यमित्येवं येन मे हिंसितः पिता । शृङ्गिणं हेतुमात्रं यः कृत्वा दग्ध्वा च पार्थिवं ।
 इयं दुरात्मता तस्य काश्यपं यो न्यवर्त्तयत् । यद्यागहेत्स वै विप्रो ननु जीवेत्पिता मम । १९१०
 परिहीयेत किं तस्य यदि जीवेत्स पार्थिवः । काश्यपस्य प्रसादेन मन्त्रिणां विनयेन च ।
 स तु वारितवान्मोहात्काश्यपं दिजसत्तमं । सञ्चिजीवयिषुं प्राप्तं राजानमपराजितं ।
 महानतिक्रमे ह्येष तच्चकस्य दुरात्मनः । दिजस्य योऽददद्द्रव्यं मा नृपं जीवयेदिति ।
 उतङ्कय प्रियं कर्त्तुमात्मनश्च महत्प्रियं । भवतां चैव सर्वेषां गङ्गाम्यपचितिं पितुः ।
 ॥ इत्यादिपर्वण्यास्तीके पञ्चाशोऽध्यायः ॥ ५० ॥

॥ सैतिरुवाच । एवमुक्त्वा ततः श्रीमान्मन्त्रिभिश्चानुमोदितः । आरूरोह प्रतिज्ञां स सर्पसत्राय पार्थिवः । १९१५
 ब्रह्मन्मरतशार्दूलो राजा पारीक्षितस्तदा । पुरोहितमथाह्वय चत्विजो वसुधाधिपः ।
 अब्रवीदाक्यसम्पन्नः कार्यसम्पत्करं वचः । यो मे हिंसितवांस्तातं तच्चकः स दुरात्मवान् ।
 प्रतिकुर्यां तथा तस्य तद्भवन्तो ब्रुवन्तु मे । अपि तत्कर्म्म विदितं भवतां येन पन्नगं ।
 तच्चकं संप्रदीप्तेऽग्नौ प्रक्षिपेयं सवान्धवं । यथा तेन पिता मच्चं पूर्वं दग्धो विषाग्निना ।
 तथाऽहमपि तं पापं दग्धुमिच्छामि पन्नगं । चत्विज ऊचुः । अस्ति राजन्महत्सवं त्वदर्थं देवनिर्मितं । सर्पसत्रमिति ख्यातं
 पुराणे परिपद्यते । १९२०

आहन्तां तस्य सत्रस्य तन्नाम्योऽस्ति नराधिप । इति पौराणिकाः प्राञ्जरस्माकं चास्ति स क्रतुः ।